

Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Książka:

Statut Cechu Wolnego w Miłosławiu uchwalony zgodnie z postanowieniami Polskiej Ustawy Przemysłowej Rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7-go czerwca 1927 r. na Walnem Zebraniu w dniu 9 maja 1928

Książka zdigitalizowana i udostępniona cyfrowo w ramach zadań projektu pt. „Digitalizacja i udostępnianie online »Bibliografii gospodarki Wielkopolski 1919-39« H. Maciejewskiej” (SONB/SP/550684/2022)

STATUT CECHU

W myśl przepisów Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 7-go czerwca 1927 Polskiej Ustawy Przemysłowej

1 9 2 9

Nakładem Spółdzielni Wydawniczej
„ZJEDNOCZENIE” w Grudziądzu.

41709.11

Uwagi ogólne.

Niniejszy statut jest to statut wzorowy ustalony przez Min. Przemysłu i Handlu i zaleca się takowy na pierwszym Walnem Zebraniu, zwołanem przez dotychczasowe cechy przyjąć bez zmian, z uzupełnieniem wpisów, dla których pozostawiono miejsca wolne, a które winno Walne Zgromadzenie ustalić:

Strona 1 i 3 § 1. Należy wpisać ściśle brzmienie nazwy cechu, siedziby oraz okręg cechu. W myśl art. 72 Ustawy Przem. okręg cechu nie powinien z zasady rozciągnąć się poza obszar jednego powiatu administracyjnego (wzgl. wydz. miasta). Dalej należy ściśle oznaczyć rzemiosło, dla którego zostaje cech utworzony.

Strona 5 § 5. Określić zawód: np. zawodu szewek.

„ **§ 6.** To samo co wyżej.

„ **§ 10.** To samo co wyżej.

„ **§ 14.** Wysokość wpisowego należy ustalić na pierwszym Walnem Zebraniu. Taksamo wysokość składki rocznej.

Strona 11 § 17. Jakkolwiek w praktyce potrzeba ustalenia Zebrań Delegatów nie zajdzie, należy § ten bez wykreśleń pozostawić. Bez odnośnego postanowienia Walnego Zebrania sprawa Zebrań Delegatów niema znaczenia.

Strona 19 § 30. Należy ustalić ilość podstarszych. Musi być ustalony dwóch lub więcej, jeżeli cech ma większą ilość członków. Taksamo należy ustalić ilość członków Zarządu (3, 5, 7, trzem członkom z Zarządu można powierzyć urząd chorążych) oraz taką samą ilość zastępców.

Strona 20 § 31. Należy na Walnem Zebraniu ustalić wysokość grzywny za nieusprawiedliwioną nieobec-

D 1953/307/11
(Ciąg dalszy na 3-ciej stronie okładki)

STATUT

Cechu

Wolny Pospolitego

w

Witostawcu

uchwalony zgodnie z postanowieniami
Polskiej Ustawy Przemysłowej Rozp.
Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia
7-go czerwca 1927 r. na Walnem Ze-

braniu w dniu

9 maja 1928

ZADANIA CECHU.

§ 3.

Zadaniem cechu jest:

1. pielęgnowanie ducha łączności oraz utrzymywanie i podnoszenie godności zawodowej członków;

2. piecza nad utrzymaniem dobrego stosunku między członkami cechu i ich pracownikami, prowadzenie informacyjnych wykazów wolnych miejsc pracy w przedsiębiorstwach członków cechu i poszukujących takich miejsc pracy;

3. piecza nad sprawami młodzieży rzemieślniczej, pozostającej na nauce u członków cechu, oraz rozstrzyganie sporów, wynikłych ze stosunku nauki.

§ 4.

Oprócz wymienionych w § 3 może cech rozszerzyć swoją działalność na następujące zadania:

1. tworzenie urzędzeń dla doskonalenia zawodowego, technicznego i moralnego mistrzów, czeladników i uczniów przez zakładanie i popieranie zawodowych szkół, urządzenie odczytów, kursów, pokazów, wystaw;

2. tworzenie kas zapomogowych oraz urzędzeń, zapewniających członkom cechu, ich rodzinom i pracownikom, pomoc na wypadek choroby, niezdolności do pracy, śmierci, pogrzebu, albo innej podobnej potrzeby;

3. dążenie do polepszenia położenia gospodarczego członków przez zakładanie i utrzymywanie wspólnych warsztatów pracy, składów surowców, półfabrykatów i wzorów, wspólnych magazynów sprzedaży, spółdzielni kredytowych i t. p.

4. ustanawianie sądów polubownych, właściwych do orzekania we wszystkich sporach, podanych przez strony ich orzecznictwu.

CZŁONKOWIE CECHU.

§ 5.

Członkami cechu mogą być wszyscy rzemieślnicy, którzy w okręgu prowadzą samodzielnie

warsztaty *znanym w § 1.*

§ 6.

Członkami cechu mogą być również:

1. osoby, które pracują w okręgu cechu w przedsiębiorstwach przemysłu rzemieślniczego

znanym w § 1.
na stanowiskach kierowniczych, wymagających wyższej kwalifikacji zawodowej.

2. osoby, zamieszkałe w okręgu cechu, które w przemyśle rzemieślniczym

znanym w § 1.

pracowały jako samodzielni przemysłowcy, albo na stanowiskach kierowniczych w przedsiębiorstwach przemysłu rzemieślniczego

Wyłączonym w § 1

° a obecnie nie trudnią się pracą natury przemysłowej.

§ 7.

Na mocy uchwały Walnego Zebrania cechu mogą być przyjmowani na członków honorowych cechu także inne osoby, nie wymienione w §§ 5 i 6, o ile położyły zasługi dla cechu lub wogóle dla rozwoju rzemiosła.

Członkowie honorowi mogą brać udział z głosem doradczym w Walnych Zebraniach Cechu.

§ 8.

Osoby, które chcą być przyjęte na członka cechu, winny zgłosić zamiar przystąpienia do cechu ustnie lub pisemnie starszemu cechu, który zgłoszenie przedstawia Zarządowi cechu na najbliższym posiedzeniu Zarządu.

O przyjęciu na członka zawiadamia Zarząd cechu zgłaszającego się na piśmie, a w razie odmowy przyjęcia winny być w niem podane przyczyny odmowy.

Członkiem cechu zostaje zgłaszający z dniem doręczenia zawiadomienia o wpisaniu na listę

członków. Wraz z zawiadomieniem należy każdemu członkowi przesłać odpis statutu cechu.

§ 9.

W razie odmowy przyjęcia na członka cechu zgłaszający może zwrócić się do Walnego Zebrania.

§ 10.

Członkiem cechu przestaje być każdy z chwilą zaprzestania prowadzenia samodzielnego war-

sztatu o ile nie zgłosi gotowości należenia nadal do cechu na zasadzie § 6 L. 2. Każdy członek cechu może wystąpić z cechu po pisemnem zgłoszeniu wystąpienia na trzy miesiące przed końcem roku obrachunkowego. Występujący przestaje być członkiem z końcem roku obrachunkowego.

Występujący z cechu traci z dniem wystąpienia wszelkie prawa członka do majątku cechu i do utworzonych przez cech osobnych funduszków i urzędzeń, obowiązany jest jednak uiścić te opłaty, które w dniu jego wystąpienia były już nałożone dla pokrycia kosztów, połączonych z działalnością cechu lub jego urzędzeń.

Wystąpienie z cechu nie unieważnia zobowiązań członków, wypływających z tytułu wzajemnej umowy między cechem a występującym członkiem.

§ 11.

Wykluczenie członka z cechu może nastąpić na wniosek Zarządu na zasadzie uchwały Walnego Zebrania:

1. jeżeli członek zalega z uiszczeniem opłat przez przeciąg dłuższy niż 4 miesiące i mimo wezwań ze strony Zarządu zobowiązań swych nie wypenia;

2. jeżeli rozmyślnie działa na szkodę cechu czy też jego urządzeń, lub swoim postępowaniem przynosi uszczerbek godności stanu rzemieślniczego.

PRAWA I OBOWIĄZKI CZŁONKÓW CECHU.

§ 12.

Każdy członek cechu ma prawo udziału w majątku i urządzeniach cechu na zasadzie przepisów niniejszego statutu, statutów dodatkowych i uchwał Walnego Zebrania.

Pełnoletnim członkom cechu przysługuje prawo głosowania na Walnych Zebraniach Cechu oraz prawo wybieralności do władz cechowych

Nie posiadają prawa głosowania i wybieralności członkowie:

1. którzy zostali skazani za czyn karygodny, pociągający za sobą utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego i to aż do czasu odzyskania tej zdolności;

2. którzy wskutek zarządzenia sądowego są ograniczeni w zawiadywaniu swoim majątkiem;

3. którzy zalegają przez przeciąg 2 miesięcy z opłatami, dopóki zaległych opłat nie uiszczą.

§ 13.

Członek cechu winien przyczyniać się do rozwoju wspólnych spraw zawodowych, oraz w szczególności do osiągnięcia zadań cechu, stosować się do przepisów statutu, statutów dodatkowych, do uchwał Walnego Zebrania i zarządzeń wydanych przez Zarząd, Wydziały oraz mężów zaufania w ramach ich kompetencji. Niezastosowanie się do przepisów statutu, lub do uchwał Walnego Zebrania, albo do postanowień Zarządu, wydziałów lub mężów zaufania, wydanych na zasadzie przepisów statutu pociąga za sobą nałożenie przez Zarząd kary porządkowej lub grzywny do 10 złotych, którą członek cechu winien wpłacić do kasy cechu.

§ 14.

Członek płaci przy wstąpieniu do cechu wpisowe w wysokości 10 zł oraz roczną składkę w wysokości 1 zł, płatną w ratach 2 zgóry.

Członek zalegający z opłatą składki przez przeciąg czasu 2-eh miesięcy traci prawo głoso-

wania i wybieralności, dopóki zaległych opłat nie uiszczy, zalegający zaś z uiszczeniem opłat przez czas dłuższy niż 4 miesiące może być wykluczony z cechu na zasadzie uchwały Walnego Zebrania (§§ 11 i 24 L. 11). Członkowie cechu wnoszą oddzielne opłaty za korzystanie z urządzeń cechu (szkół, gospód, informacyjnych wykazów pracy itp.), których wysokość określają statuty dodatkowe. Członkowie honorowi nie opłacają wpisowego ani składki członkowskiej.

§ 15.

Jeżeli po śmierci członka cechu wdowa lub zastępca, powołany do dalszego prowadzenia warsztatu na rachunek wdowy albo małoletnich spadkobierców, prowadzi samodzielnie warsztat, prawa i obowiązki zmarłego członka cechu przechodzą na powyższe osoby.

Wdowom po członkach cechu przysługuje prawo głosowania do władz cechu.

WŁADZE CECHU.

§ 16.

Sprawami cechu zawiadują:

1. Walne Zebranie;
2. Zarząd;

a z poruczonego zakresu działania (§ 24 L. 7) dla poszczególnych kategorii spraw:

- a) Wydziały (Sekcje);
- b) Mężowie zaufania.

WALNE ZEBRANIE CECHU.

§ 17.

Walne Zebranie cechu składa się z wszystkich pełnoletnich członków cechu, którzy nie utracili prawa głosowania i wybieralności na zasadzie § 12 niniejszego statutu. O ile cech liczy więcej niż 500 członków, wówczas może być na mocy uchwały, powziętej większością $\frac{3}{4}$ głosów przy obecności $\frac{2}{3}$ członków cechu, biorących udział w Walnem Zebraniu, wprowadzone zwolywanie zebrań delegatów zamiast Walnego Zebrania. Delegatów wybiera Walne Zebranie na 2 lata w stosunku jednego delegata na 10 członków cechu, przyczem, o ile liczba członków cechu nie jest podzielna przez 10 to na pozostałą z podziału liczbę członków, o ile ona przenosi 5, wybiera się dalszego delegata.

Zebraniu delegatów nie podlegają sprawy:

1. dokonywania wyborów do władz cechu;
2. uchwała odnośnie tworzenia urzędzeń, objętych § 4 L. 2 i 3 niniejszego statutu;
3. zmiany statutu i statutów dodatkowych;
4. uchwały co do rozwiązania cechu.

Sprawy te podlegają kompetencji Walnego Zebrania członków cechu.

§ 18.

Walne Zebranie (Zebranie Delegatów) zwołuje starszy cechu lub w razie przeszkody jego zastępca

za pomocą pisemnych zaproszeń, rozesłanych na tydzień przed terminem Walnego Zebrania do wszystkich członków cechu. Zaproszenia winny być doręczane przez pocztę lub za pokwitowaniem w oddzielnej książce.

Walne Zebranie może być zwołane również przez ogłoszenie w miejscowej prasie periodycznej, oraz w czasopiśmie wskazanem w statucie, podane na dwa tygodnie przed terminem zebrania.

Tak w zaproszeniach jak i w ogłoszeniu winny być dokładnie wymienione dzień, godzina, miejsce, porządek dzienny Walnego Zebrania, oraz termin zwołania następnego zebrania, jeżeli pierwsze z braku kompletu nie dojdzie do skutku.

W razie, jeżeli zwołanie Walnego Zebrania przez starszego lub zastępcę jest niemożliwe, oraz pierwsze Walne Zebranie po utworzeniu cechu, zwołuje Władza Nadzorcza.

§ 19.

Zwyczajne Walne Zebrania cechu odbywają się co kwartał i to w pierwszej połowie miesiąca każdego pierwszego miesiąca w kwartale. Nadzwyczajne Walne Zebranie uchwała Zarząd z własnej inicjatywy lub o ile tego zażąda pisemnie przynajmniej $\frac{1}{4}$ część członków cechu, uprawnionych do głosowania, wskazując Zarządowi cel zebrania.

O zwołaniu Walnego Zebrania lub Nadzwyczajnego Walnego Zebrania winna być zawiadomiona Władza Nadzorcza oraz Instruktor Korporacji Przemysłowych na 7 dni przed dniem zebrania.

§ 20.

Nadzwyczajne Walne Zebranie cechu zwołuje starszy cechu lub jego zastępca nie później jak w trzy tygodnie po uchwale Zarządu, stwierdzającej konieczność zwołania. Zwołanie winno nastąpić w sposób przepisany w § 18 statutu.

§ 21.

Walnemu Zebraniu przewodniczy starszy cechu lub jego zastępca, a w razie zwołania zebrania przez Władzę Nadzorczą, członek zebrania, zaproszony przez delegata tej władzy. Po dokonanych wyborze starszego delegata władzy oddaje wybranemu przewodnictwo. Przewodniczący otwiera, kieruje obradami i zamyka zebranie.

Przewodniczący ma prawo usunąć z miejsca zebrania tych członków, którzy nie stosują się do zarządzeń, zmierzających do utrzymania porządku, względnie zachowują się niewłaściwie na zebraniu.

§ 22.

Do ważności uchwał Walnego Zebrania konieczna jest, o ile w niniejszym statucie niema in-

nych dalej idących postanowień, obecność połowy uprawnionych do głosowania członków.

Gdyby zwołane Walne Zebranie nie mogło się odbyć z braku kompletu, potrzebnego do powzięcia uchwał, członkowie, którzy na nie przybyli, mogą po upływie godziny przystąpić do prowadzenia obrad nad sprawami, znajdującymi się na porządku dziennym oraz do powzięcia ważnych uchwał, o ile do uchwalenia poszczególnych spraw statut nie przepisuje obecności pewnej oznaczonej ilości członków (§ 17, 26, 49, 50).

§ 23.

Uchwały na Walnem Zebraniu mogą zapadać jedynie w sprawach objętych porządkiem dziennym, w innych zaś sprawach tylko wówczas, gdy wszyscy obecni członkowie Walnego Zebrania uchwałą odnośnie uzupełnienie porządku dziennego.

Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów, o ile statut nie przepisuje w pewnych sprawach innej większości głosów (§§ 17, 26, 49, 50).

Na zebraniu sporządza się protokół, w którym zapisuje się wszystkie powzięte uchwały.

Protokół winien być podpisany przez przewodniczącego oraz sekretarza i wciągnięty do księgi protokołów.

§ 24.

Do zakresu działania Walnego Zebrania należy:

1. wybór członków Zarządu, członków Wydziału dla spraw czeladniczych, członków Wydziału dla spraw uczniowskich i członków Sądu Polubownego;

2. uchwalanie budżetu oraz rozpatrywanie i zatwierdzanie rocznych rachunków cechu;

3. uchwalanie wydatków, które nie były przewidziane w budżecie;

4. uchwalanie przepisów, dotyczących się szczegółowego regulowania nauki w przemyśle, w granicach rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu, wydanego w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej (§ 29);

5. uchwały w sprawie tworzenia zebrania delegatów;

6. uchwały co do powołania do życia wszelkich urządzeń, mających służyć zadaniom cechu (§ 4 L. 2 i 3) na podstawie uchwalonych statutów dodatkowych, oraz zmiany statutu cechu i statutów dodatkowych;

7. wybór członków zarządów urządzeń cechu i zatwierdzanie ich rocznych sprawozdań rachunkowych i budżetów;

8. uchwalanie w sprawach nabywania, zbywania lub obciążania nieruchomości;

9. zaciąganie pożyczek, o ile nie chodzi o krótkoterminowe pożyczki, które mogą być spłacone z nadwyżki bieżących dochodów jednego roku obrachunkowego;

10. zbywanie ruchomości cechu, posiadających wartość historyczną, artystyczną lub naukową;

11. uchwalanie w sprawach wykluczenia członka z cechu (§ 11) oraz z utworzonych przez cech urządzeń;

12. przyznawanie na wniosek Zarządu, jednakże bez dyskusji, tytułu członka honorowego cechu osobom szczególnie zasłużonym około rozwoju cechu lub wogóle rzemiosła (§ 7);

13. uchwalanie we wszystkich sprawach przedłożonych Walnemu Zebraniu przez Zarząd względnie Władzę Nadzorczą;

14. ustanowienie sądu polubownego i uchwalanie regulaminu dla sądu;

15. uchwalenie, że umowy o naukę mają być zawierane przed władzą cechu;

16. uchwała w sprawie przystąpienia do związku cechów, i wybór delegatów od cechów do Zgromadzenia Związku według zasad, stosowanych przy wyborze Zarządu cechu;

17. uchwalenie rozwiązania cechu lub likwidacji urządzeń utworzonych przez cech.

Uchwały Walnego Zebrania w sprawach wymienionych pod 8, 9 i 10 wymagają zatwierdzenia Władzy Nadzorczej.

§ 25.

W obradach i głosowaniu na Walnem Zebraniu mają prawo uczestniczyć wszyscy członkowie Wydziału Czeladników z pełnem prawem głosu.

Wykonanie uchwał Walnego Zebrania, dotyczących się tych urządzeń cechu, do których utrzymania przyczyniają się czeladnicy, bądź składkami, bądź współpracą lub których celem jest niesienie pomocy czeladnikom, nastąpić może tylko za zgodą Wydziału czeladników.

Jeżeli Wydział czeladników nie zgadza się rozstrzyga na wniosek Zarządu cechu Władza Nadzorcza.

Jeżeli przy powzięciu uchwały na Walnem Zebraniu głosowała za uchwałą lub przeciw tejże większość członków Wydziału, natenczas należy ją uważać za przyjętą lub odrzuconą przez Wydział czeladników.

Głosowanie członków Wydziału czeladników winno być uwidocznione w protokole Walnego Zebrania.

§ 26.

Jeżeli czeladnicy nie wybiorą Wydziału, albo jeżeli wybrani przez nich nie przyjmą wyboru, lub nie chcą współdziałać w sprawach, w których mają prawo w myśl postanowień statutu, Zarząd cechu powinien zawiadomić o tem Władzę Nadzorczą i Instruktora Korporacji Przemysłowych.

§ 27

Wybory starszego, podstarszych i innych członków Zarządu są tajne i odbywają się za pomocą kartek wyborczych. Wszystkich tych członków Zarządu wybiera Walne Zebranie bezwzględna większością głosów obecnych, głosując osobno na starszego, podstarszych i na członków Zarządu. Jeżeli takiej większości nie osiągnięto, następuje wybór ściślejszy z pomiędzy tych, którzy otrzymali stosunkowo największą ilość głosów. W razie równości głosów rozstrzyga los, kto ma być poddany wyborowi ściślejszemu lub kto ma być uważany za wybranego przy wyborze ściślejszym.

Te same zasady obowiązują przy wyborze członków Wydziału dla spraw czeladniczych, członków Wydziału dla spraw uczniowskich oraz członków Sądu Polubownego.

Uchwały w sprawie wykluczenia członka cechu lub urządzenia na zasadzie § 11 wymagają większości jak przy zmianie statutu w myśl § 49.

Przewodniczący Walnego Zebrania, podaje wybranym wynik wyborów do wiadomości. Z przebiegu wyborów należy sporządzić oddzielny protokół, który ma być podpisany przez przewodniczącego Walnego Zebrania, sekretarza oraz osoby zaproszone do obliczania głosów (skrutatorów). O tem, kto został wybrany do Zarządu cechu oraz jego wydziałów, nadto do zarządów u-

rzadzeń, należy donieść Władzy Nadzorczej oraz Instruktorowi Korporacji Przemysłowych.

§ 28.

Reklamacje przeciw ważności wyborów wolno wnosić do Władzy Nadzorczej w terminie 14-dniowym po dniu ogłoszenia wyniku wyborów.

Jeżeli okaże się, że wybrany do Zarządu cechu lub do innych organów nie posiada lub utracił prawo wybieralności, winien ustąpić z Zarządu. W razie odmowy Władza Nadzorcza po przeprowadzeniu dochodzenia zarządza wykluczenie z Zarządu.

Od takiego zarządzenia przysługuje prawo odwołania się do Władzy wyższej. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania zarządzenia.

§ 29.

Walne Zebranie nie może podejmować uchwał w sprawach, dotyczących się nauki w przemyśle, które są sprzeczne z zarządzeniami Izby Rzemieślniczej, wydanymi w jej ustawowym zakresie działania.

ZARZĄD CECHU.

§ 30.

Zarząd cechu składa się ze starszego 3...podstarszych i 3.....członków zarządu oraz 3.....zastępców.

Wybrani podstarsi wybierają z pomiędzy siebie zastępcę starszego.

Zarząd cechu obiera się na okres dwuletni. Po roku urzędowania ustępuje połowa członków Zarządu w drodze losowania. Wylosowani pozostają tak długo w Zarządzie, dopóki nowowybrani nie obejmą urzędowania.

Ustępujący mogą być ponownie wybrani.

W razie ustąpienia starszego lub tegoż zastępcy powinien ponowny wybór na resztę okresu wyborczego przeprowadzony być w ciągu 6 tygodni.

W miejsce tych członków Zarządu, którzy ustępują przed upływem okresu wyborczego, albo z powodu trwałej przeszkody nie mogą spełniać swych obowiązków, mają wstępować zastępcy i to według największej liczby otrzymanych przy wyborze głosów, a na wypadek równości głosów według porządku alfabetycznego. Zastępców powołuje starszy cechu na czas przeszkody, względnie na resztę okresu urzędowania odnośnego członka.

W razie niemożności dalszego kompletowania w ten sposób Zarządu ma nastąpić wybór uzupełniający na resztę okresu wyborczego.

Urząd członków Zarządu jest bezpłatny.

§ 31.

Na pierwszym posiedzeniu Zarządu tenże wybiera z pośród siebie na przeciąg jednego roku

sekretarza i skarbnika. Starszy względnie jego zastępca, gdyby zaś obydwaj nie mogli wskutek przeszkody, najstarszy w urzędowaniu członek Zarządu zwołuje posiedzenie Zarządu i zaprasza wszystkich członków Zarządu, oraz o ile mają być rozważane sprawy, wymienione w § 35 Wydziału czeladników celem wydelegowania członka względnie członków Wydziału.

Na posiedzeniach Zarządu cechu w wypadkach, wyżej określonych, mają prawo uczestniczyć członkowie Wydziału czeladników z pełnem prawem głosu w stosunku na każdych 5 członków Zarządu lub niepełnych 5, 1 członek Wydziału czeladników.

Nieusprawiedliwiona nieobecność członka Zarządu na posiedzeniu podlega grzywnie do wysokości . . . zł, nakładanej odnośną uchwałą Zarządu.

Starszy kieruje obradami Zarządu i poddaje wnioski pod głosowanie.

Do ważności uchwał potrzebną jest obecność najmniej . . . 3 . . . członków Zarządu, a nadto starszego lub jego zastępcy. Ten ostatni, o ile nie przewodniczy, uważany jest za członka Zarządu. Uchwały zapadają większością głosów; w razie równości głosów rozstrzygającym jest głos przewodniczącego, który głosuje na końcu.

Z wyniku obrad należy sporządzić zwięzły protokół, który ma być podpisany przez przewodni-

czącego i sekretarza, a następnie po odczytaniu go i przyjęciu na następnej posiedzeniu, przez wszystkich obecnych na danym posiedzeniu Zarządu.

Na żądanie większości członków Zarządu wien starszy cechu w ciągu dwóch tygodni od dnia zgłoszenia żądania zwołać posiedzenie Zarządu.

§ 32.

Do zakresu działania Zarządu należą wszystkie sprawy, które nie są zastrzeżone Walnemu Zebraniu, albo przydzielone specjalnym wydziałom (sekcjom), lub mężom zaufania.

Zarząd zawiaduje majątkiem cechu po myśli uchwał Walnego Zebrania, załatwia bieżące sprawy cechu, przygotowuje sprawy i wnioski na Walne Zebranie, przyjmuje i oddala personel biurowy, zawiadamia Władzę Nadzorczą o posiedzeniach Zarządu, wydziałów i o Walnych Zebraniach oraz przedkłada jej odpisy uchwalonych budżetów i zatwierdzonych zamknięć rachunkowych.

Zarząd przyjmuje zawierane przed cechem umowy o naukę, wydaje obu stronom odpisy umowy, wydaje uczniom na podstawie świadectwa nauki oraz szkolnych świadectw z nauki dokształcającej lub równorzędnej, świadectwo ukończenia nauki w przemyśle rękodzielniczym, o ile mistrz (majster) jest członkiem cechu, nadto w razie śmierci mistrza (majstra) świadectwo, stwierdzające przebyty czas nauki

Co do zawieranych przed cechem umów o naukę winien Zarząd trzymać się następujących zasad:

1. warunki dotyczące się nauki winny być w ciągu 4 tygodni po rozpoczęciu nauki ustalone umową pisemną, która musi określić rzemiosło, w którym uczeń ma być kształcony, czas trwania nauki, wzajemne świadczenia i rozwiązania umowy;

2. umowa winna być podpisana przez pryncypała albo jego zastępcę oraz przez ucznia i, jeżeli uczeń jest małoletni, przez ojca lub opiekuna;

3. jeden egzemplarz umowy należy wręczyć uczniowi lub ojcu lub opiekunowi, a na żądanie miejscowego urzędu gminnego i Inspektora Pracy należy przedstawić umowę do przejrzenia.

Umowa, według której czas próby ma trwać dłużej aniżeli 3 miesiące, jest nieważna.

Przy rozwiązaniu umowy o naukę bez winy ucznia Zarząd powinien postarać się, ażeby uczeń znalazł pomieszczenie w warsztacie innego członka cechu, przyczem przy zawieraniu umowy o naukę należy uwzględniać przebyty już czas w nauce.

Zarządowi przysługuje także prawo nakładania na członków cechu, w razie naruszenia przepisów statutu, kar porządkowych, mianowicie nagany lub grzywny do 10 złotych, o ile członek cechu nie stosuje się do przepisów statutu lub do uchwał Walnego Zebrania albo do postanowień

Zarządu, wydziałów lub mężów zaufania wydanych na zasadzie przepisów statutu.

Grzywny wpływają do kasy cechu.

Przed wydaniem orzeczenia co do nałożenia kary porządkowej ma być obwiniony zawezwany przez Zarząd do przesłuchania co do zarzuconego mu przekroczenia.

Niestawienie się obwinionego na powyższe wezwanie nie przeszkadza wydaniu orzeczenia.

Orzeczenie zapada na posiedzeniu Zarządu bezwzględną większością głosów obecnych. Jeżeli obwiniony jest członkiem Zarządu, w głosowaniu nie bierze udziału. Wydane orzeczenie musi być interesowanemu, o ile został ukarany grzywną, doręczone na piśmie z powołaniem się na odpowiedni przepis statutu.

Nagana może być udzielona pisemnie lub ustnie.

Wszystkie udzielone nagany i nałożone grzywny należy zapisywać do mającego się prowadzić wykazu kar porządkowych.

§ 33.

Starszy cechu, a w razie przeszkody, jego zastępca reprezentuje cech nazewnątrz, kieruje działalnością cechu, ma nadzór nad całym tokiem czynności, oraz podpisuje wszelkie pisma z cechu wychodzące z wyciśnięciem na nich pieczęci cechu.

Starszy załatwia bieżące sprawy cechu, odbiera wszelkie wystosowane do cechu lub Zarządu rozporządzenia Władz i inne pisma, jako też załatwia wszystkie sprawy, które nie wymagają powzięcia uchwał, zwołuje Zarząd cechu i zaprasza Wydział czeladników na obrady (§ 35), kieruje nimi i przewodniczy na nich, czuwa nad regularnem wpłacaniem wszelkich należności do kasy cechu, zarządza ściąganie zaległości, deleguje członków Zarządu do poszczególnych czynności, oraz zajmuje się wygotowaniem i przeprowadzeniem uchwał, powziętych przez Walne Zebranie albo przez Zarząd.

Jako legitymacja przy zawieraniu imieniem cechu umów, wystarczy dla starszego poświadczenie Władzy Nadzorczej, stwierdzające, że wymieniona w niem osoba jest starszym cechu.

§ 34.

Zarząd cechu może na wniosek Wydziału czeladników w szczególnie ważnych sprawach, obchodzących członków cechu i czeladników, schodzić się na wspólne obrady z Wydziałem czeladników.

§ 35.

W sprawach, w których wykonanie uchwał Walnego Zebrania przez Zarząd cechu dotyczy regulowania szczegółowego nauki w rzemiośle, tudzież takich urządzeń cechu, do których utrzy-

niania przyczyniają się czeladnicy bądź składkami, bądź współpracą, lub których celem jest niesienie pomocy czeladnikom, winno być przez starszego osiągnięte na zebraniu Zarządu, wyrażenie zgody na wykonanie powyższych uchwał ze strony obecnych członków Wydziału Czeladników.

Gdyby Wydział czeladników nie wyraził swej zgody, rozstrzyga na wniosek Zarządu Władza Nadzorcza.

WYDZIAŁY (SEKCJE).

§ 36.

Przy cechach mogą być tworzone osobne wydziały (sekcje) dla załatwiania spraw:

- a) dotyczących się prowadzenia informacyjnych wykazów wolnych miejsc pracy w rzemiośle członków cechu,
- b) pieczy nad młodzieżą rzemieślniczą, pozostającą na nauce u członków cechu,

Wydział pod a) składa się z członków 2

Wydział pod b) składa się z członków 2

wybranych przez Walne Zebranie cechu, które uchwała zasady, według których wydziały te mają spełniać swoje zadania.

MEŻOWIE ZAUFANIA.

§ 37.

Dla załatwienia poszczególnych kategorii spraw może Zarząd powołać z grona członków cechu meżów zaufania, którym poruczy na podstawie uchwały zarządu i tegoż pełnomocnictwa wypełnienie pewnych funkcji w imieniu zarządu. W upoważnieniu, wydanem przez zarząd dla meża zaufania winno być szczegółowo wymienione, do załatwienia jakich spraw jest upoważniony przez zarząd i na jaki okres czasu upoważnienie opiewa. Meżowie zaufania zdają sprawozdanie z wypełnionych przez siebie czynności zarządowi cechu.

Meżowie zaufania wypełniają swoje funkcje bezpłatnie.

WYDZIAŁ DLA SPRAW CZELADNICZYCH.

§ 38.

Dla pieczy nad utrzymaniem dobrego stosunku między członkami cechu i ich pracownikami, prowadzenia informacyjnych wykazów wolnych miejsc pracy w przedsiębiorstwach członków cechu i poszukujących takich miejsc pracy, nadto dla roztoczenia opieki tak gospodarczej, jak i społecznej nad czeladzią (gospody) może na wniosek zarządu być ustanowiony przez Walne Zebranie, Wydział (sekcja) dla spraw czeladniczych, jako organ doradczy i pomocniczy zarządu.

Wydział ten składa się ze starszego względnie członka zarządu cechu, zastępującego go, jako przewodniczącego i 2 członków, obranych przez Walne Zebranie cechu z pośród członków cechu.

WYDZIAŁ DLA SPRAW UCZNIOWSKICH.

§ 39.

Dla kontroli nad przestrzeganiem przepisów, wydanych o zatrudnieniu pomocników i uczniów, uczęszczaniu do szkoły doksztalcającej lub zawodowej i przepisów regulujących sprawy uczniów może na wniosek zarządu być ustanowiony przez Walne Zebranie, Wydział (sekcja) dla spraw uczniowskich, jako organ doradczy i pomocniczy zarządu.

Co do składu i wyboru członków tego wydziału mają analogiczne zastosowanie przepisy § 38 z tem ograniczeniem, że na członków wydziału mogą być wybrani członkowie cechu, którzy trzymają uczni.

§ 40.

Wydział dla spraw uczniowskich rozstrzyga spory, wynikłe między członkami cechu a ich uczniami:

1. o wstąpienie, dalsze pobieranie nauki względnie rozwiązanie stosunku nauki, jakoteż o wydanie lub treść świadectwa,

2. o świadczenia względnie odszkodowanie powstałe ze stosunku nauki.

Wydział powinien dać stronom możliwość ustnie przedstawić w oznaczonym terminie swe wywody w sprawie, jakoteż środki dowodowe.

O ile sprawa kończy się układem polubownym, powinien być sporządzony protokół, który winni podpisać przewodniczący wydziału oraz strony.

§ 41.

Członkowie Wydziałów wymienieni w §§ 38 i 39 piastują swe urzędy honorowo i bezpłatnie.

ZARZĄD MAJĄTKIEM CECHU, KASOWOŚĆ I PROWADZENIE KSIĄG.

§ 42.

Dla całego ruchomego i nieruchomego majątku cechu ma być założony inwentarz, który winien być przez zarząd cechu zawsze w porządku utrzymywany. Przy zarządzaniu majątkiem i dochodami cechu ma zarząd trzymać się ściśle zatwierdzonego przez Walne Zebranie preliminarza budżetu.

Projekt budżetu winien być sporządzony przez zarząd cechu i po przyjęciu go na zebraniu zarządu, wywieszony w siedzibie cechu na dwa tygodnie przed terminem Walnego Zebrania dla wiadomości członków cechu.

Zarząd winien przesłać odpis uchwalonego przez Walne Zebranie budżetu Władzy Nadzorczej.

§ 43.

Do zawiadywania sprawami kasowymi i rachunkowością może skarbnikowi być dodany przez zarząd cechu pomocnik, który nie musi być członkiem cechu, o ile związane z tem wydatki będą przewidziane w budżecie. Rozmiar wynagrodzenia tego pomocnika, jak również wysokość kaucji, którą ma złożyć, ustala się w drodze oddzielnej umowy między nim a Zarządem cechu, który tę umowę zatwierdza.

§ 44.

Skarbnik ma obowiązek prowadzenia księgi kasowej wszelkich wpływów i wydatków cechu. Na wszystkie wypłaty, o ile one nie opierają się na uchwale zarządu, a są przewidziane w budżecie, winien starszy dać swe pisemne zlecenie.

§ 45.

Skarbnik inkasuje składkę członkowską za pomocą wykazu przez niego sporządzonego, a potwierdzonego przez starszego cechu. Do załinkasowania grzywny, wymierzonej na członków cechu, wydaje starszy cechu skarbnikowi pisemne zlecenie z zaznaczeniem terminu płatności. Corocznie na miesiąc przed terminem Walnego Ze-

brania przedstawia skarbnik starszemu cechowi wykaz zaległych składek członkowskich jakoteż zaległych kar.

§ 46.

Skarbnik powinien corocznie z początkiem stycznia sporządzić rachunek kasy głównej oraz kas pobocznych przez niego prowadzonych za rok ubiegły. Rachunek ten winien zawierać wszystkie wpływy, jakoteż wydatki poparte odnośnemi dowodami. Zarząd cechu winien przedstawić mu rachunki i dowody sprawdzić i na 14 dni przed terminem Walnego Zebrania przedłożyć dla wglądu członków w siedzibie cechu.

§ 47.

Fundusze cechu, które nie są przeznaczone na pokrywanie bieżących wydatków, połączonych z wypełnianiem zadań cechu, muszą być umieszczone w sposób dający pupilarnie bezpieczeństwo, zaś papiery wartościowe mają być przechowywane w kasie cechu.

O ileby dla wypełnienia zadań cechu okazała się konieczność innego sposobu umieszczenia funduszy cechu, zarząd winien uzyskać na to zezwolenie Władzy Nadzorczej.

INSTYTUCJA SĄDU POLUBOWNEGO.

§ 48.

Wszelkie spory pomiędzy członkami cechu a zatrudnionymi u nich czeladnikami poddane będą

Sądowi Polubownemu, który je rozstrzyga na zasadzie oddzielnego regulaminu, dołączonego do niniejszego statutu.

ZMIANY STATUTU, STATUTÓW DODATKOWYCH, ROZWIAZANIE CECHU.

§ 49.

Wnioski o zmianę statutu i statutów dodatkowych winny być podane zarządowi na piśmie. O ile z takim wnioskiem występują członkowie cechu musi pismo, zawierające wniosek, być podpisane przez 13 członków cechu. Z wnioskiem zmiany statutu i statutów dodatkowych może również wystąpić zarząd cechu.

Sprawa zmiany statutu i statutów dodatkowych winna być rozpoznawana na nadzwyczajnem w tym celu zwołanem Walnem Zebraniu, o którym wszyscy członkowie cechu winni być zawiadomieni za pomocą pisemnych zaproszeń, zawierających wniosek o zmianę statutu lub statutów dodatkowych. Zaproszenia mają być rozesłane przynajmniej na 14 dni przed terminem zebrania. Równocześnie z rozesłaniem zaproszeń winno być dane ogłoszenie o Walnem Zebraniu do czasopisma, w którym cech zamieszcza swoje ogłoszenia. O zebraniu należy zawiadomić Władzę nadzorczą i Instruktora Korporacji Przemysłowych.

Zmianę statutu lub statutów dodatkowych może Walne Zebranie uchwalić w obecności delegata Władzy Nadzorczej i $\frac{2}{3}$ członków cechu uprawnionych do głosowania. Uchwały zapadają większością $\frac{2}{3}$ głosów uprawnionych do głosowania, obecnych na zebraniu członków.

Gdyby na Walne Zebranie nie stawiała się wymagana liczba członków winien zarząd cechu w ciągu 4-ch tygodni zwołać drugie Walne Zebranie dla tego samego celu, które może uchwalić zmianę statutu lub statutów dodatkowych przy każdej ilości obecnych członków, na co w zaproszeniach na powtórne zebranie winno być wyraźnie wskazane.

Zmiany statutu lub statutów dodatkowych winny być przesłane po uchwaleniu ich przez Walne Zebranie Władzy Nadzorczej dla zatwierdzenia.

§ 50.

W razie dobrowolnego rozwiązania cechu zarząd przeprowadza likwidację spraw. Walne Zebranie może jednak wyznaczyć specjalną komisję do przeprowadzenia likwidacji.

Przez rozwiązanie cechu pozostają nienaruszone prawa osób trzecich, przede wszystkim przeto mają być zapłacone ewentualne długi cechu i wypełnione inne jego zobowiązania.

Zarząd cechu względnie komisja likwidacyjna ściąga wszelkie wierzytelności, w szczególności

zapadłe składki, opłaty i zaległe kary porządkowe. Majątek cechu winien być użyty przede wszystkim na zaspokojenie zobowiązań cechu. Pozostały czysty majątek winien być przekazany na ogólne cele, odpowiadające interesom rzemiosła.

Do wniosków i uchwał dotyczących dobrowolnego rozwiązania cechu mają analogiczne zastosowanie przepisy § 49 niniejszego statutu. W razie ogłoszenia postępowania upadłościowego do majątku cechu następuje z mocy samego prawa rozwiązanie cechu.

§ 51.

W razie zarządzonego przez Władzę Nadzorczą rozwiązania cechu lub o ile w razie dobrowolnego rozwiązania cechu Zarząd nie spełnia należycie obowiązków komisji likwidacyjnej, likwidację przeprowadza Władza Nadzorcza lub osoba przez nią delegowana.

OGŁOSZENIA CECHU.

§ 52.

Wszelkie dotyczące cechu ogłoszenia umieszczane będą w

*Ogłoszniku
Przeglądskim*

WŁADZA NADZORCZA.

§ 53.

Cech oraz związane z nim urządzenia zostają pod nadzorem *Sarostwa Przemysłowego* jako właściwej władzy przemysłowej dla miejsca siedziby cechu.

Władza Nadzorcza rozstrzyga w szczególności w sporach, dotyczących się wyborów, wymiaru i poboru opłat cechowych, oraz innych praw i obowiązków członków.

Władza Nadzorcza ma prawo wysyłać swego delegata na zebrania cechu, posiedzenia zarządu i wydziałów. Władza ta ma dalej prawo wglądać każdego czasu w książki, rachunki, wykazy i księgi protokołów cechu, przeprowadzać rewizję kasy oraz nakładać kary porządkowe, mianowicie nagany lub grzywny do 20 złotych na starszego cechu lub jego zastępcę, jeżeli mimo ponownego wezwania nie uczyni zadość zleceniu władzy.

Grzywny wpływają do kasy cechu.

W razie znacznych nieprawidłowości w za-
wiadywaniu sprawami cechu Władza Nadzorcza
może zawiesić w czynnościach członków Zarządu
przy równoczesnem wydaniu zarządzenia co do

tymczasowego zawiadywania sprawami cechu przez inne osoby.

Od zarządzeń i orzeczeń Władzy Nadzorczej można się odwołać do władzy przemysłowej wojewódzkiej.

§ 54.

Instruktor Korporacji Przemysłowych ma prawo uczestniczyć w zebraniach władz cechu, oraz informować się w Zarządzie cechu, na zasadzie wglądu w księgi, rachunki i wykazy, o spełnianiu przez cech zadań określonych statutem cechu, Zarząd cechu zaś winien udzielać Instruktorowi żądanych wyjaśnień i danych.

§ 55.

Władza przemysłowa wojewódzka może rozwiązać cech:

1. jeżeli okaże się, że statut cechu zawiera postanowienia sprzeczne z przepisami ustawowemi, a odpowiedniej zmiany statutu nie dokonano w terminie wyznaczonym w tym celu przez władzę;

2. jeżeli działalność cechu jest sprzeczną z przepisami ustawowemi lub zagraża interesom publicznym;

3. jeżeli liczba członków cechu tak się zmniejsza, że cech nie może spełniać należycie zadań, określonych w § 3-cim statutu.

Od takiej decyzji wolno zarządowi cechu odwołać się do Ministra Przemysłu i Handlu.

Kitośław, dnia *9 maja* 19*28* r.

PRZEWODNICZĄCY ZEBRANIA:

PROWADZĄCY PROTOKÓŁ:

J. Barczyński

*Miejsce do zatwierdzenia statutu przez Władzę
Nadzorczą (patrz art. 74 i 196 Ustawy Przem).*

S. 97

ność na Zebraniu Zarządu. Dalej należy ustalić w tym §, przy jakiej ilości obecnych członków Zarządu są ważne uchwały, a więc $\frac{1}{2}$, $\frac{2}{3}$, $\frac{3}{4}$, lub tym podobnie.

Strona 22 § 32. Zarządowi przysługuje prawo nakładania kar do wysokości 10 zł na członków niestosujących się do przepisów statutu. Nie znaczy to, że należy każdorazowo stosować całą wysokość kary lecz winno to zależeć od przewinienia.

Strona 26 § 36. Należy ustalić na Zebraniu ilość członków wydziału.

Strona 32 § 49. Należy ustalić ilość podpisów członków na wnioskach o zmianę statutów.

Strona 34 § 52. Należy w pierwszym rzedzie uwzględnić swoje zawodowe pismo i „Rzemieślnik”.

Strona 35 § 53. Należy wpisać bezpośrednią władzę Nadzorczą.

Strona 37. Statut należy podpisać w 3 egzemplarzach przez przewodniczącego pierwszego zebrania oraz sekretarza i przesłać do zatwierdzenia.

Strona 38. Na tej stronie zatwierdzi Wojewódzki Sąd Administracyjny statut, dokąd należy takowy wysłać o ile rozchodzi się o Województwo Poznańskie i Pomorskie. W innych Województwach zatwierdzi statut Urząd Wojewódzki.

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
BIBLIOTEKA GŁÓWNA

44709

AE00429456

DRUKARNIA RZEMIEŚLNICZA
Grudziądz Grobłowa 27/29